

P E R S P E K T °

interaktivní informační cvičení pro střední školy

Metodické pokyny
pro učitele

OBSAH:

- 1) Co je Perspektio a jak jej použít
- 2) Příprava k aktivitě
- 3) Průběh aktivity ve vyučování
- 4) Na co cvičení poukazuje
- 5) Témata pro následnou diskuzi

1) Co je Perspekto a jak jej použít

Perspekto je informační cvičení, které ukáže studentům, jak snadno lze dojít k falešnému závěru vlivem omezených informací.

Cílem je, aby sami studenti během výuky na sobě pocítili efekt manipulace, toho, že právě jednali na základě neúplných informací. Tento efekt se dostaví s ukončením cvičení ("aha efekt").

Následná diskuze je již v režii učitele a může trvat libovolně dlouho v závislosti na zájmu studentů a časovém prostoru ve výuce.

2) Příprava k aktivitě

Aktivita vyžaduje:

- učitelský počítač s dataprojektorem a plátnem
- chytré telefony (studentů) s aplikací Perspekto

Časová náročnost:

- příprava učitele před výukou 15 minut
- průběh aktivity 15 minut (včetně úvodu)
- následná diskuze bez omezení

3) Průběh aktivity ve vyučování

Otevřete na učitelském počítači webovou stránku www.perspekto.cz, prohlížeč přepněte na celou obrazovku a obraz promítejte před celou třídu dataprojektorem na plátno.

Vyzvěte studenty, aby si stáhli aplikaci do svých chytrých telefonů – viz. webovou stránku na počítači. Pokud někdo telefon nemá, necht' se přidá k někomu ze spolužáků. Na cvičení to nebude mít zásadní vliv.

Poté klikněte na ZAČÍNÁME a nechte studenty, aby namířili své telefony na plátno a naskenovali zobrazený QR kód. Ten je unikátní a slouží k propojení všech studentů dohromady. Jakmile odpovídá zobrazené číslo přihlášených studentů počtu přítomných studentů ve třídě (resp. počtu mobilních telefonů), klikněte na DALŠÍ.

System nyní se studenty pracuje jako s jednou skupinou. Každý bude vyzván, aby vyplnil na svém telefonu malý dotazník. Zdůrazněte, že se skutečně jedná o anonymní a nijak neuchovávaný dotazník, jehož výstupy nikdy nikdo neuvidí. Je tomu tak. Dotazník totiž slouží k tajnému rozřazení studentů na základě algoritmu do tří o sobě netušících skupin. Toto jim tedy zatím neříkejte.

Až všichni ukončí dotazník, na počítači se objeví zelená obrazovka s tlačítkem SPUSTIT a instrukcemi. Klikněte na tlačítko a nechte studenty přečíst si zpravodajský článek v telefonu, který se jim zde právě zobrazil.

Studenti o tom neví, ale systém je rozdělil na tři skupiny a každé zobrazil jinou verzi článku. Po dočtení musí každý student kliknout na volbu o vině nebo nevině. Tento krok je nezbytný. Časový odpočet 10 minut slouží jako motivátor, aby studenti nepřemýšleli příliš dlouho. Po uplynutí aktivita skončí a zobrazí se vyhodnocení.

Na tabuli je vidět, kdo jak hlasoval. A protože byl obsah podobný, ale ne úplně shodný, měli by být studenti náhle překvapeni, proč kamarádi volili jinak.

Poté se zobrazí odhalení všech tří verzí a můžete zahájit debatu. Ta může trvat libolně dlouho podle možností výuky a učitele.

4) Na co cvičení poukazuje

Cvičení poukazuje na toto:

- každý si v hlavě automaticky utváří obrázek
- člověk si nemusí uvědomit, že mu něco chybí
- stačí kousek videa navíc a sdělení má nový rozměr
- zkreslení je způsobeno i různým tónem řeči v nadpisu
- lidé mají tendenci uvěřit tomu, co vidí na videu
- studenti neznají název novin či serveru, což je může zmást, protože neumí přidělit článku věrohodnost
- byl-li by v záhlaví název bulváru, budou čtení zřejmě vnímat s větší rezervou, než kdyby ten samý článek četli na seriózním zpravodajském serveru.

5) Témata pro následnou diskuzi

Témata k diskuzi jsou uvedena na počítači po skončení aktivity. Berte je jako návodné otázky pro studenty k zamýšlení a rozdmýchání diskuze.

Samotná diskuze se pouze předpokládá, protože řada studentů zřejmě bude zmatena, nebo překvapena a bude chtít nahlas vyslovit své pocity ze cvičení, proč si myslí, že cvičení funguje, nebo naopak nefunguje.

Vyvarujte se ostré diskuzi o zradě a nepochopení textu, studenti dostali různé vstupy, je tedy jasné, že dospěli k různým výstupům. Nehažte na nikoho vinu, nenechte rozpoutat hádku, ale spíše se snažte skupinově popsat, jaká je role médií v dnešním světě a jak snadno lze uvěřit zkreslené informaci.

Perspekto by též mohlo fungovat jako editovatelná platforma, kam si učitel předpřipraví vybrané téma a to následně se studenty probere. Princip lze tedy využít se stejnou skupinou i opakovaně.